

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte Türk Dili ve Edebiyatı ile ilgili 56 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.
3. Bu testteki süreniz 85 dakikadır.

1. Sanat, yaratıcılık demektir. Yaratıcılık ise eskiyi yinelemek değil, çağın gerçekliğini yansıtan yeni biçim öğeleriyle yeni biçimler ortaya koymaktır. Cervantes de Shakespeare de Goethe de çağlarında yeniyi yarattıkları, deneysel oldukları için büyüktürler. Onlar gibi bütün büyük sanatçılar eskiden yola çıkarlar ama zamanla onu aşar, daha önce denenmemiş yollara saparak dışlanma pahasına özgün yapıtlar üretirler. Zaten başka türlü sanatçı değil, ancak bir taklitçi olunur. Türk edebiyatının en büyük açmazı da bu gerçeği yeterince kavrayamaması ve geleneksel eğilimin, kendi estetik anlayışının dışında kalan yapıtlara yaşam olanağı tanımamasıdır. Sıra dışı biçim öğeleriyle oluşturulmuş metinlerin dışlanması edebiyatımızı, aynı estetik anlayışın yinelandığı bir kısır döngüye girmeye ve yaratıcı özgürlüğün önünün tıkanması gibi bir tehlikeyle karşı karşıya bırakır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaratıcılık, sanatın oluşmasını sağlayan temel şarttır.
- B) Dünyada sanata öncülük eden isimler, dışlanma riskini göze alanlardır.
- C) Yeniliklere imza atabilmek, büyük sanatçıların niteliğidir.
- D) Ölümsüzlüğü yakalayanlar, kalıpların dışına çıkmayan sanatçılardır.
- E) Sanatı monotonluğa sürükleyen temel faktör, yaratıcılığın olmamasıdır.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraçla gösterilen yere virgül (,) konması yanlış olur?

- A) Herkesin ruhunda sonu gelmeyen ezilişin, açlığı () her günün gizli felaket ihtimallerinin yoğunlaştığı ümitsizlik ve ilgisizlik vardı.
- B) Selma Hanım () İstanbul'daki bir bankada şef olarak görev yapan Ahmet Nazif Bey ile Ankara'ya gitme hazırlıkları yapar.
- C) Kendi kendimden kaçmak istiyorum, kendime ve hiçbir şeye tahammül edemiyorum () diyardan diyara gitmek istiyorum.
- D) Akşam karanlığı basarken () kamyon mırıldanarak, homurdanarak Anadolu'nun ıssız, yolsuz çöllerine daldı.
- E) Köyün yapı işlerinden anlayan tek adamı Taşkelle Mehmet, hemen taşları şuraya taşıyın () dedi ve oradan ayrıldı.

3. İstanbul Doğa Tarihi Müzesini gezen birkaç turist,
 I II
 hayranlıkla dinazor kemiklerine bakmaktadır. İçlerinden biri, müze bekçisine döner:
 – Kaç yaşında bu kemikler?
 – Üç milyon dört yıl altı ay.
 – Müthiş! Nasıl böyle tamamına biliyorsunuz?
 III IV
 – Eh! Ben işe dört yıl altı ay önce başladığımda bu kemikler üç milyon yaşında idi.
 V
Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?
 A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Pitys adında güzel bir peri kızı varmış. Kuzey rüzgârı Bora ona âşık olmuş. Kıskançlığından Pitys'i vurmuş, öldürmüştü. Tanrı bu güzel peri kızına acımış ve onu çam ağacına çevirmiş. Bu yüzden kuzey rüzgârı estiği zaman Pitys'in eski yaraları kanar, sızlamaya başlar.
Bu parçayla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?
 A) Ünlü düşmesini örnekleyen sözcük kullanılmıştır.
 B) Dilek kipiyle çekimlenmiş fiiller vardır.
 C) Ek fiil almış sözcükler vardır.
 D) İsimden fiil yapma eki alan sözcükler kullanılmıştır.
 E) Bağlımlı sıralı cümleye yer verilmiştir.

5. (I) Hayatta bir zorlukla karşılaştığınız zaman işin en kolay görünen tarafına saptıktan hep çekinmelisiniz çünkü hiçbir zorluk kolayca yenilemez. (II) Hiçbir güçlük, karşısına onu yenecek bir güç konmadan alt edilemez. (III) “Denize düşen yılana sarılır.” sözü bu sebeple doğru değildir. (IV) Çünkü yılana sarılmak, denize düşmüş adamın yapacağı en kolay şeydir fakat yıldıktan medet ummanın nasıl bir saflık olduğunu düşünürseniz denize düştüğünüz zaman yılana sarılmadan kurtulmanın çaresini aramanız gerektiğini anlarsınız. (V) Bu nedenle kurtulmak için gereken gücü harcadığınız takdirde gerçek manada kurtulmuş olursunuz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede derecelendirme zarfı kullanılmıştır.
 B) II. cümlede olumsuz bir eleştiriye yer verilmiştir.
 C) III. cümlede kalıplaşmış bir söz grubu vardır.
 D) IV. cümle, III. cümlelerin gerekçesi durumundadır.
 E) V. cümlede koşula bağlılık söz konusudur.

6. **Aşağıdakilerin hangisinde anlatılanlar araç içinde verilenlerle uyumamaktadır?**

- A) Eserlerimin herkes tarafından farklı bir şekilde yorumlanmasını isterim çünkü bu, eserimin anlamını genişletir. (yoğunluk)
 B) Olayları ne kendi gözüyle ne de kahramanlarının gözüyle anlatıyor yazar, tamamen her şeyi bilen ve gören gizli bir üçüncü gözü ortaya çıkarıyor. (ilahî bakış açısı)
 C) Gereksiz ifadelere, sözcüklere yer vermek eserin anlaşılabilirliğini güçleştirir; dolayısıyla bunlardan uzak durmak gerekir. (yalınlık)
 D) Tiyatrolarımda gerçeği hayalle yoğurup izleyicilerime sunuyorum, böylelikle hayatı anlatan ama yaratıcılığı da yabana atmayan ürünler çıkarıyorum ortaya. (kurgusalılık)
 E) Anlatmaya bağlı metinlerinde karşılıklı konuşmalarla çok yer veren yazar; bunun, eserlerin canlılığını artırdığı görüşündedir. (söyleşme)

7. “İnsanın en asil organı hangisidir?” diye sorsalar hepimizin vereceği cevap şudur: Beyin. Hâlbuki insanı diğer yaratıklardan ayıran ve onu bütün hayvanlara nazaran üstün bir mevkiye çıkaran beyin yani akıl değil, sadece elinin başparmağıymış. Gerçekten birçok hayvanın parmağı yoktur, olanların ise diğer parmaklarıyla uyumlu bir başparmağı bulunmadığından insanda olduğu gibi faydalı bir iş görecektir durumda değildir. İlk insan da zekâsıyla değil, sırf elinin biçimi sayesinde ilk mimari eseri yaratabilmiştir. Bunun ardından şehirler ve medeniyetler gelmiştir. Başparmak, insan medeniyetinin yarısını vücuda getirdikten sonra akıl konuşmaya başlamış ve aklın insan işlerine karışmasıyla, var olan düşünsel boşluk dolmuştur. Bugün bakıldığında bütün taş ve demir sanayi başparmağın, felsefe ve edebiyat gibi hüneler de zekânın eseridir. ---

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Dolayısıyla toplumlar ikisinin de olanaklarından yararlanmalıdır.
B) Bu durumda bize düşen başparmağın üstün gelmesini sağlamaktır.
C) Yani akıl, insanın manevi dünyasını beslerken başparmak, onun maddi dünyasını zenginleştirmektedir.
D) Akıl ve başparmak arasındaki dengesizlik insanlığın geri kalması anlamına gelebilir.
E) O zaman ikisi arasında yaratılacak gerçek bir uyum, insanlığı üst seviyeye taşıyabilir.

8. (I) Kitaptan niçin korkarlar, bunu bir türlü anlayamadım. (II) Kitaptan korkmak; insan düşüncesinden korkmak, insanı kabul etmemektir. (III) Kitaptan korkan adam, insanı sorumluluk duygusundan mahrum eder. (IV) İnsanoğlunun temelinde her şeyden önce bir sorumluluk duygusu vardır; ondan mahrum edilen insan, kendiliğinden bir paçavra hâline gelir. (V) Şüphesiz insanın korunması gereken durumlar vardır fakat bu durumlar daha ziyade kişinin kendi dışında gelişir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde “tanımlama”dan yararlanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Modern şiirin anlam kapalılığından kaynaklanan okurla mesafeli durma özelliği, şiirimizde İkinci Yeni hareketinin en çok eleştirilen yönlerinden biri olmuştur. Okurlarının, “burjuvazi” sınıfından ya da sınıf değiştirmek isteyen kentlilerden meydana geldiğini belirten Ece Ayhan, “yaşayışlarına, dünya görüşlerine, beğenilerine, seçimlerine, tarih anlayışlarına...” kısacası her şeylerine bütünüyle karşı olduğu bu insanlarla hiçbir ilişki kurma niyetinde olmadığını çünkü bu okur kitlesiyle bağlantı kurmanın, toplumun atan nabzını tutmak anlamına gelmediğini savunmaktadır. Ona göre toplumun gerçek nabzı yollarda, sokaklarda, evlerde ya da kenar mahallelerde atmaktadır. Ancak toplumun büyük bir kesimi henüz bu şiirleri anlayabilecek hazırlıkta olmadığından “bir filme, filmin yarısında gelen izleyiciler”e benzeyen okuyucuların yargılarına da ilgi duymadığını belirtmektedir.

Bu parçaya göre Ece Ayhan aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

- A) Eserlerin yüksek zümreye hitap etmesi gerektiğini
B) Şiirin kimse tarafından anlaşılmaması gerektiğini
C) Okurların beğenilerinin her şeyden üstün olduğunu
D) Hedeflenen okur kitlesine ulaşmanın zor olduğunu
E) Bireysel konuların sanatçıyı ölümsüzlüğe götüreceğini

10. (I) İnsanların suya erişememesi, dünyanın pek çok kurak bölgesinde önemli bir sorun teşkil etmektedir. (II) Dünya Sağlık Örgütü’nün ve UNICEF’in tahminlerine göre her yıl yaklaşık 900 milyon insan, temiz içme suyundan mahrum kalmaktadır. (III) İnsanlar için durum böyleyken yine çok kurak bir bölgede, Namib Gölü’nde yaşayan bir böcek türünün susuzlukla mücadeleye yönelik çok etkin bir mekanizmaya sahip olduğu tespit edilmiştir. (IV) Namib böceğinin, sabah sisini özel bir yapıya sahip tümsekli sırt bölgesinde topladığı ve sonra da oluşan damlacıkları ağzına akıttığı görülmüştür. (V) MIT’ten Sheerang Chhatre, bu doğal mekanizmadan esinlenerek susuzluk tehlikesiyle karşı karşıya olan insanlara faydalı olabileceğini düşündüğü bir yöntem geliştirmeye çalışmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede bir saptamada bulunulmuştur.
B) II. cümlede sayısal veriden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede karşılaştırmaya yer verilmiştir.
D) IV. cümlede fikir, örneklerle desteklenmiştir.
E) V. cümlede, yapılacak çalışmanın kaynağı belirtilmiştir.

11. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'na şiirleri ile yeni bir hüviyet kazandıran Cahit Sıtkı Tarancı, şair kimliği ve şiir bilgisi ile bu dönemde birçok sanatçıya rehber olmuş; Türk şiirinin yol haritasını hazırlamıştır. Cahit Sıtkı'nın hayatı ve insanları seven bir mizaca sahip olması, onun belki de tüm gizli güçlerinin hareketlenmesini ve bir bir ortaya çıkmasını sağlamıştır. O, şiirlerini kaleme alırken ailesinin okuma kültürünün kendisine kazandırdığı ivme ve okuma sanatındaki hassas duyarlılığın sunduğu bilgi birikiminden güç almış; yaşama kendi penceresinden farklı anlamlar yükleyerek kainatın sır perdesini aralamaya çalışmıştır. Şair, aslında çok az kimseye nasip olan bir hassasiyete sahiptir. Sıradan insana doğal gelen günlük devinimleri şair sıra dışı duyarlılıkla ele almıştır. Çünkü o, ayrıntılardaki gizemi keşfedebilme noktasında birçok meziyete sahiptir.

Bu parçada tanıtılan sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşadığı dönemin edebiyatına yön verdiği
- B) Basit olayları ilgi çekici biçimde anlattığı
- C) Konuları yüzeysel bir bakışla yansıttığı
- D) Çağdaşlarına öncülük ettiği
- E) Hayatı, kendi yorumuyla yansıttığı

12. Yarasaların seslerini ve seslerinin yankısını kullanarak yönlerini buldukları, avlarını da bu özelliklerini kullanarak yakaladıkları bilinen bir gerçektir. Yeni bir çalışmaya göre ise yarasaların seslerini kullanarak aynı zamanda birbirleri ile insanlarınkine benzer bir iletişim sağladıkları gözlenmiştir. Bu çalışma; yarasaların tanıdıkları türdeşlerinin seslerini, tanımadıklarınıninkinden ayırt edebildiğini göstermiştir. Çalışmada, yarasalara önceden kaydedilmiş kendi sesleri dinletilmiş ve verdikleri tepkilerin farklılıkları ölçülmüştür. Böylece yarasaların kendi sosyal gruplarındaki yarasalara diğerlerinin seslerinden farklı bir tepki verdiği gözlenmiştir. Bu sırada salgıladıkları hormonların da başka sosyal grupların sesleri dinletilirken salgıladıklarından çok farklı seviyelerde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yarasaların, tanıdıklarına tipik bir sesle cevap verdiğini gözleyen uzmanlar bunun "Buradayım." gibi bir anlama geldiğini tahmin etmektedir.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yarasaların özel bir dili olduğuna
- B) Çalışmaların yeni sonuçlar çıkardığına
- C) Yarasaların seslerinin yön buldurduğuna
- D) Yarasalarda türdeşlik algısı olduğuna
- E) Yarasaların duyularının diğer canlılara kapalı olduğuna

13. Arkeologlar İrlanda'da bulunan bir dizi borunun, Avrupa'nın tahtadan yapılmış ilk müzik enstrümanı olduğunu düşünmektedir. Uzundan kısaya doğru sıralanmış altı borunun yaşlarının 4100 yıl olduğu belirlenmiştir. Borular; tahta kapılı bir ark içinde, yanmış bir tepeciğe gömülü olarak bulunmuştur. Buranın, Bronz Çağı yerleşimcilerinin sıcak taşların üzerinde su ısıttıkları bir pişirme mekânı olduğu düşünülmektedir. Müzik arkeoloğu Peter Holmes, boruların o zamanın İrlanda'sı için şaşılacak bir incelikte yapıldığını vurgulamıştır. 29 cm ile 59 cm arasındaki boruların bir körüğe takılarak çalındığı sanılmaktadır. Üzerlerinde nota deliği olmamasına karşın değişik uzunluklardaki boruların değişik sesler çıkardıkları belirlenmiştir. Arkeologlar, boruların günümüzde İrlanda ve özellikle İskoçya'da yaygın olarak kullanılan gaydaların atası olduğu görüşünde birleşmişlerdir.

Bu parçada bahsedilen borularla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Fiziksel görünümüne
- B) Ait olduğu zamana
- C) Bulan uzmanlara
- D) Bulunduğu yere
- E) Ana malzemesine

14. Türkiye'nin büyük bir kısmı, eskiden işe yaramaz yerler olarak görülen dağlarla kaplıdır. Fakat dağlar değerlendirilirse bir gıda ve servet deposu hâline getirilebilir. Tabiat, dağları kendiliğinden ormanlar ve hayvanlarla süslemiştir. Dağlarda yaşayan vatandaşlarımız da kendi alışkanlıklarına göre ormancılık ve hayvancılıkla geçimlerini sağlamaktadırlar. İlim, bitki ve hayvanların verimlerini artırmanın yolunu bulmuştur. Demek ki Türkiye'nin dağları bilgi ve kültür yoluyla milyonlarca insanın çalışabileceği ve mutlu olabileceği yerler hâline getirilebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kurallı cümleler
- B) Birleşik fiiller
- C) Dönüşlülük zamiri
- D) Farklı fiilimsi türleri
- E) Dönüşlü çatı

15. Yaşadığımız toprakları tarih içinde terk etmiş, üzerinde oturduğumuz yerlerle ilişkisini kesmiş ve sanki biz gelmeden önce evden çıkıp kapıyı kapatmış olan eski insanları düşünüp hatırlamanın ayrı bir zevki vardır. Onları çağırmak isteriz, kapıya çıkıp ararız. Caddeye, yollara bakarız ama bulamayız ve hayal kırıklığıyla evimize dönüp hüzünleniriz. İşte tüm bu kederimizin ortasında bir kitap dikkatimizi çeker. Kitabı açarız ve orada yalnızca özlem duyduğumuz bu insanların tasvirlerini değil; eski hikâyelerini, kaba saba kelimelerini buluruz. Sanki onların sesleri bizim için saklanmış gibidir. Hazinesi önümüze alıp oturur, bu hazinenin bize verdiği zihinsel zevki yaşarız.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İsim cümlelerine yer verilmiştir.
- B) Öyküleyici bir anlatıma başvurulmuştur.
- C) Benzetmeye yer verilmiştir.
- D) Öznel ifadelerden yararlanılmıştır.
- E) Eksiltili cümlelere yer verilmiştir.

16. Pek çok kişiye göre dil sayısındaki azalma trajik değil, aksine insanlığın yararına bir gelişmedir. Dünyadaki dillerin sayısının artmasının, insanlığa verilen bir ceza olduğu inancı da söz konusu düşünceyi besleyen en önemli kaynaklardan biridir. Bana göre, "Az sayıda dil daha iyidir." görüşünün makul bir tarafı yoktur. Elbette bir dilin kaybolması hayatın devamlılığını tehdit etmez. Bu nedenle de dil meselesi, çevre meselesi gibi halkın ilgisini çekmez. Dünyadaki yağmur ormanlarının ve ekolojik çeşitliliğin korunması gerektiği gibi konuları, çoğu yetişkin bilir ve bunlar çocuklara öğretilir. Ancak aynı hassasiyet dil konusunda gösterilmez. Oysa dil çeşitliliğindeki azalma, türümüzün uyum sağlama gücünü azaltır; yararlanılabilecek kültür havuzunu küçültür.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tartışmacı bir anlatım biçimi vardır.
- B) Somutlamaya başvurulmuştur.
- C) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- E) Açıklamaya yer verilmiştir.

17. Edebiyat bir sanat dalıdır. Ve sanat, benim de paylaştığım düşünceye göre koşulsuz bir özgürlüğün ürünüdür. Sanatın değerli olmak için kendisi olması yeterlidir. Onun, yalnızca kendi dışında bir amacın güdümünde var olduğunu düşünmek, içinde toplumsal ileti barındırmayan yapıtları bir tek bu nedenle yerden yere vurmak, yaratıcılığı boyunduruk altına almak demektir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanata yol gösterici olma
- B) Edebiyata sosyal içerik yükleme
- C) Kalıplaşmış ifadelerden kurtulma
- D) Sanatçının özgürlüğünü kısıtlama
- E) Sanatta yeni imgeler kullanma

18. Dünya üzerinde görülen bütün güzelliklerin sultanı olan Aphrodite; Eros adındaki kanatlı, güzel bir çocuğun da annesiymiş. Annesi gibi Eros da dünyaya hayat, neşe saçarmış. İlkbaharın kokulu nefesi olan Zephyros ile kanatlarını açarak her yere gidirmiş. Onun geçtiği yollara bakılınca renk renk çiçeklerin açıldığı görülürmüş. Eros, insanların kalplerinde aşk ateşi yakar; onların mutluluklarını ve mutsuzluklarını hazırlamış. Bütün gönüllere buyruğunu geçirir, onları başka başka alemlerde yaşatırmış. Dağlarda dolaşan vahşi hayvanlar bile onun buyruğunu tanır, ona boyun eğermiş. Eros'un elinde her zaman oklar yahut tutuşmuş bir meşale bulunurmuş. Nedense o, daima aşka gözyaşı karıştırmaktan zevk almış. Bundan dolayı insan ruhu, neşesini de ızdırabını da Eros'a borçluymuş.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Niteleyici sözcüklerden yararlanıldığı
- B) Çoğullaştırmalara yer verildiği
- C) Düşsel öğelere başvurulduğu
- D) İkilemelerden yararlanıldığı
- E) Mizahi bir anlatım kullanıldığı

19. Eleştirinin ve muhalefetin olmadığı yerde sanatın ve bilimin sağlıklı gelişemeyeceğine inanan Hilmi Yavuz'un
- I
- "Edebiyat ve Sanat Üzerine Yazılar"ı, okuyucuyu çeşitli
- II
- alanlarda düşünsel bir yolculuğa çıkarıyor. Hem eleştiren
- III
- hem de çözümler üreten, hem igneleyen hem de öğreten
- IV
- usta yazar; edebiyat ve sanata adanmış bir ömrün dene-
- V
- yimlerini bu eserinde okuyucusuyla paylaşıyor.
- Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi görev yönüyle ötekilerden farklıdır?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

20. (I) Sinemaya meraklı olan, senaryoları ve film çalışmalarıyla sanat dünyasına katılan yazarın eserlerinde, yer yer bir kameraman titizliği hissedilir. (II) Şiirimizde Nazım Hikmet ile başlayan, Attila İlhan'da kendisini çok kuvvetle hissettiren sinemanın etkisi bu yazarımızda da vardır. (III) Bilhassa manzara tasvirlerinde birçok ayrıntıya odaklanarak okuyucusunun dikkatini çekmektedir. (IV) Ayrıca yazarın gözlemci bakış açısıyla geniş bir mekân yaratma çabası vardır. (V) Bunun etkili bir yöntem olduğu birçok eserinde görülmekle birlikte "Fotoğrafı Sana Gönderiyorum"daki ev içi tasvirler ve sokak tasvirleri diğerlerinden daha canlıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki "yer yer" ikilemesi nesnedir.
- B) II. cümlede edat kullanılmıştır.
- C) III. cümlede basit, türemiş ve birleşik sözcükler vardır.
- D) IV. cümlede tamlamalara yer verilmiştir.
- E) V. cümlede sıfatlaştıran "-ki" vardır.

21. Aşağıdaki yargıların hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

- A) Sebk-i Hindî, 17. yüzyılda Hindistan'a seyahat eden İranlı şairlerin açtığı yeni bir şiir tarzıdır ve divan şairleri üzerinde etkili olmuştur.
- B) Özgür bir dünya görüşü ile yerel ve gerçek konuları işleyiş, Karacaoğlu'nı özgün bir şair yapmıştır.
- C) 12 farklı hikâyeden oluşan Dede Korkut Kitabı, Uygurların yaşayışını anlatmaktadır.
- D) Halk ozanı olarak ünlenen Bayburtlu Zihni, divan şiirinden de etkilenmiş; "Sergüzeştname" adlı bir mesnevi kaleme almıştır.
- E) "Cihannüma", Katip Çelebi'ye ait bir coğrafya kitabı olup orta nesir örnekleri arasında değerlendirilir.

22. I. Mecalisü'n-Nefais
II. Hüsn ü Aşk
III. Mantıku't-Tayr
IV. Budalaname

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki boş bırakılan yere, numaralanmış eserlerden biri getirilemez?

- A) Türk edebiyatının ilk anı örneği ---- adlı eserdir.
- B) Şiirlerinde eleştirel bir dil kullanan Kaygusuz Abdal, ---- adlı eserin yazarıdır.
- C) "Kuş dili" anlamına gelen ----, Gülşehri'ye aittir.
- D) ----, Şeyh Galip'in ilahi aşkı anlattığı mesnevisidir.
- E) Ali Şir Nevai'nin ---- adlı eseri, ilk tezkire örneğidir.

23. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Halide Edip'in kendi izlenimlerini sıcağı sıcağına yazarak dergi ve gazetelerde yayımladığı hikâyeleri, "Dağa Çıkan Kurt" adlı kitapta derlenmiştir.
- B) "Kürk Mantolu Madonna" adlı romanında, aşk temasını işleyen Sabahattin Ali, eserlerinde kişilerden hareket etmiştir.
- C) Sosyal hayatın bir kesitinin anlatıldığı "Ayaşlı ve Kiracıları"nda, değişen hayatı ev içerisinde göstermiştir Yusuf Atılgan.
- D) Edebiyata şiirle giren Sait Faik, öğrenciyken yazdığı küçük hikâyelerini "Semaver" adlı kitabında toplamıştır.
- E) Ziya Osman Saba, Cahit Sıtkı Tarancı'nın kendisine yazdığı mektupları "Ziya'ya Mektuplar" adı altında yayımlamıştır.

24. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Peyami Safa "Matmazel Noraliya'nın Koltuğu"nda, II. Dünya Savaşı zamanında, bir pansiyonda yaşayanlar vasıtasıyla, İstanbul'daki yozlaşmayı anlatır.
- B) Füzûzan "İbrahim Efendi Konağı"nda, kendi biyografisiyle de yakından ilgili olan bir konağın çöküşünü anlatmıştır.
- C) "Boğaziçi medeniyeti" ifadesini edebiyatımıza sokan Abdülhak Şinasi Hisar, "Çamlıca'daki Eniştemiz" adlı eserinde geçmişin güzelliklerini bugüne taşımıştır.
- D) "Bir Şoförün Gizli Defteri"; Aka Gündüz'ün hitabet üslubuyla yazdığı, millî heyecanlara ve sosyal eleştiriye ağırlık verdiği tezli romanıdır.
- E) Sadri Ertem, yerli dokuma tezgâhlarının Avrupalının ucuz malı karşısında ortadan kaldırılışını, "Çıkrıklar Durunca" adlı romanında anlatmıştır.

25. Cepheden, memleketi Akşehir'e dönen Salih, sağ kolunu savaşta kaybetmiştir. Bir gün Niko ve arkadaşlarının yeni bir devlet kurma planı yaptıklarını duyar. Sol koluyla silah talimi yaparken Millî Mücadele'ye katılmaya karar verir. Bu arada köye, İstanbul hükümeti tarafından bir hoca gönderilir. Kısa sürede halkın sevgisini kazanan hoca, "İstanbul Hoca" diye anılır. Kuvayımilliye tarafından hakkında "Vur!" emri çıkarılan hoca, sonradan bu hareketi benimser ve ---- adını alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kuyucaklı Yusuf
- B) Küçük Ağa
- C) Yaban
- D) Çalikuşu
- E) Nur Baba

26. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, parantez içinde verilen takma adla tanınmamıştır?

- A) Ahmet Mithat (Yazı makinesi)
- B) Arif Nihat Asya (Bayrak şairi)
- C) Halide Nusret Zorlutuna (Halide Salih)
- D) Refik Halit Karay (Kirpi)
- E) Mehmet Emin Yurdakul (Millî şair)

27. Servet-i Fünun Edebiyatı'nın en önemli yazarlarından olan ----, modern romanın kurucusu olarak kabul edilmektedir. Avrupa'daki realist ve natüralist yazarları takip eden sanatçı, onlardan olay ve tip ödünclemeleri yapmıştır. Roman ve hikâyelerinin yanı sıra başka türlerde yazıları da bulunan sanatçının ---- adlı romanı, aşkın ikinci plana atılması ve toplumsal hayatın ön plana çıkarılması yönüyle önemlidir. Eser, Doğu-Batı edebiyatı arasındaki çatışmayı anlatan bir roman olarak da nitelendirilebilir.

Bu parçada verilen boşluklara aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Mehmet Rauf - Eylül
B) Namık Kemal - Cezmi
C) Hüseyin Rahmi Gürpınar - Mürebbiye
D) Halit Ziya Uşaklıgil - Mai ve Siyah
E) Sami Paşazade Sezai - Sergüzeşt

28. Resim, şiir ve musiki gibi güzel sanatların tümüne karşı özel bir ilgisi bulunan ----, şairlik hayatına İkinci Yeni'nin şiir estetiğiyle başlar. Dylan Thomas, T.S. Eliot, Ezra Pound gibi Batılı şairleri okuyarak sanatını geliştirir. Şiirlerindeki en belirgin nitelik; radikal ve şiddetli imgeleri, lirik bir duyuşla sentezleyebilmedir. Şiir kitapları "Geceleyin Bir Koşu, Evet İsyan, Erbain" adlarını taşımaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İsmet Özel
B) Erdem Bayazıt
C) Cahit Zarifoğlu
D) Sezai Karakoç
E) Ece Ayhan

29. İstanbul ufuktan
Simâsını göstermeden önce
Kalbimde göründü
Özentili kalbimde bütün çizgileriyle
Bin bir kıyı, bin bir tepesiyle
Bin bir gecesiyle

Biçim, tema ve dil özellikleri dikkate alındığında bu şiirin, aşağıda verilen sanatçılardan hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Halit Fahri Ozansoy
B) Cenap Şahabettin
C) Tahsin Nahit
D) Yahya Kemal Beyatlı
E) Abdülhak Hamit Tarhan

30. Kuvvetli hafızası ve canlı zekâsı sayesinde çok geniş bir ansiklopedik bilgiye sahip olan ----; daha çok felsefe, sosyoloji ve psikoloji alanlarındaki yazıları ile tanınmış ve bu sebeple "feylesof" unvanı ile anılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Orhan Seyfi Orhon
B) Rıza Tevfik
C) Refik Durbaş
D) Haldun Taner
E) Melih Cevdet Anday

31. Beş Hececiler grubunun en genç ve en lirik üyesi olan Faruk Nafiz Çamlıbel'in ilk eserleri, "Şarkın Sultanları"
I
ve "Gönülden Gönüle" adlı kitaplarında toplanmıştır.
II
Bunların dışında "Dinle Neyden", "Çoban Çeşmesi" ve
III IV
"Canavar" adını taşıyan kitaplarıyla tanınan sanatçı;
V
eserlerini canlı bir realizmle yazmıştır.
Bu parçadaki numaralanmış yapıtlardan hangisi tür yönüyle diğerlerinden farklıdır?
A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

32. İran edebiyatından alınan mesnevi, divan edebiyatının
I
en uzun nazım biçimidir. Uzun aşk öyküleri ile dinî,
II
tasavvufi, ahlaki öyküler bu nazım biçimiyle yazılmıştır.
Edebiyatımızda ilk örneği 11. yüzyılda verilen mesnevi
III
nazım biçiminin önemli temsilcileri arasında Baki, Fuzuli,
IV
Nabi sayılabilir.
V
Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlışlığı yapılmıştır?
A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

33. I. Osmanlıcılık
II. İslamcılık
III. Turancılık
IV. Türkçülük

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, yukarıdaki fikir akımlarından birine bağlı değildir?

- A) Mehmet Âkif B) Ali Canip
C) Ziya Gökalp D) Orhan Veli
E) Ziya Paşa

34. I. Söylev
II. Makale
III. Sohbet
IV. Günlük

Aşağıdaki parçalardan hangisi yukarıda verilen yazı türleriyle ilişkilendirilemez?

- A) Metot bakımından ilk ciddi gramer olarak Jean Deny'nin 1933 yılında tamamladığı, "Grammaire de la Langue Turque" adlı eseri gösterilebilir.
B) Bir yıl gibi kısa sürelerde yazının geliştiğini, değiştiğini düşünmek şaşırtıcıdır. "Ya yazınların yüzünü tamamen değiştiren akımlar, bir yıl içinde gerçekleşmediler mi?" diyeceksiniz. Ama onlar, yılların birikimini edebiyata taşıyorlar.
C) Bu sabah erkenden kalkıp okula gittim. Derse girdiğimde hocamızın yeni bir konuya geçeceğini ve bunun için bize bazı ödevler vereceğini öğrendim. Çıkışta da arkadaşlarımla beraber kütüphaneye gittim.
D) Bu kez selfie uzaydan geldi. Uluslararası Uzak İstasyonunda (UUI) görev yapan ABD'li iki astro-not, teknik arızayı giderdikten sonra 1,5 saatlik uzay yürüyüşlerini tamamladı. Astronot Rick Mastracchio ise selfie çekmeyi ihmal etmedi.
E) Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinen-dir.

35. Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatının bilinçli ilk temsilcilerinden olan Namık Kemal; şiir, tiyatro, anı, eleştiri türünde eserler kaleme almıştır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıda verilen türlerle ilişkilendirilemez?

- A) Âkif Bey
- B) Magosa Anıları
- C) Kaniye
- D) Renan Müdafaaamesi
- E) Vaveyla

36. Ahmet Haşim'in şiirlerinde Abdülhak Hamit Tarhan, Cenap Şahabettin ve Tevfik Fikret'in etkileri görülür. Ayrıca Fransız sembolistlerinden de etkilenen şair, aşk ve tabiat temalarını karamsar bir bakış açısıyla işlemiştir.

Bu parçadaki açıklamaya göre, aşağıda verilen dize-lerden hangisinin Ahmet Haşim'e ait olduğu söyle-nemez?

- A) Ne kadar gamlı bu akşam vakti
Bakışın benzemiyor mutade
- B) Bir gamlı hazânın seherinde
İsrara ne hâcet yine bülbül
- C) Aşkın bu karanlık gecesinde
Hicranımı duydum, seni andım
- D) Gecenin gölgeden menâzırına
İmtizâc eylemiş nücûm u hazan
- E) Ezelden beridir o hücrâ yere
Ninniler söylemiş bir serin dere

37. Nedir benim bu çilem
Hesap bilmem
Muhasebede memurum
En sevdiğim yemek imambayıldı
Dokunur
Bir kız tanırım çilli
Ben onu severim
O beni sevmez

Bu dizelerden hareketle Garip şiiriyle ilgili aşağıda-kilerden hangisi söylenemez?

- A) Her şeyin şiirin konusu olabildiği
- B) İmgesel bir anlatıma başvurulduğu
- C) Serbest ölçü anlayışının olduğu
- D) Siyasi ideolojiden uzak kalındığı
- E) Sade dilin benimsendiği

38. **Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Belirlenmiş bir konunun, olumlu ve olumsuz yönleri üzerinde durularak gerçek nedenlerini bulmaya yönelik konuşmalara "tartışma" denir.
- B) Bir konunun uzmanları tarafından bir veya birkaç oturumda, çeşitli yönleri ile ele alınıp incelenmesine "röportaj" denir.
- C) Nurullah Ataç'ın "ben ülkesi" olarak adlandırdığı dene-me, yazarın kendi seçtiği konuyu ispatlama kaygısı gütmeyen anlatmasıdır.
- D) Anı; bir kişinin yaşadığı ya da tanık olduğu çeşitli olay ve olguları, kişisel görüş ve düşüncelerini de katarak anlattığı yazı türüdür.
- E) İki uçlu bir konunun, belli kural ve yöntemlere uyularak iki grup tarafından jüri huzurunda konuşulmasına "münazara" denir.

39. Türk Derneği, 1908'den itibaren Türkçülük anlayışını

I

yayma ve millî bir dil oluşturma yolunda çalışmalar yapma amacıyla kurulmuştur. Sonrasında aynı adı taşıyan bir dergi daha çıkaran derneğin Ahmet Mithat, Rıza Tevfik gibi kurucuları vardır. 1911'de Selânik'te çıkarılmaya başlanan Çocuk Bahçesi dergisi de dili millîleştirme

II

amacıyla harekete geçmiştir. Ömer Seyfettin'in bu dergide

III

yayımlanan ve bu amaçla yazdığı "Yeni Lisan" makalesi, hedeflerin belirlenmesi açısından önemlidir. Aynı yıl kurulan Türk Yurdu ve 1912'de kurulan Türk Ocağı

IV

V

dernekleri çıkardıkları dergiler ve düzenledikleri toplantılarla hareketin yaygınlaşmasını sağlamıştır. Böylece Türklük bilinci halka inmeye başlamıştır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Şimdi hangi derde düşüp bunaldın

Hangi şifa bulmaz sevdaya daldın

Bu dizelerdeki uyak türü, aşağıda verilenlerin hangisinde yoktur?

- A) Şu esen poyrazın arkası kar mı
Doğduğum sahile yolun uğrar mı
B) Kırk canla bir ile karşı durmuştun
Deryaya azminden köprü kurmuştun
C) Bir teselli umup dalmıştım yine
Mavi gözlerinin serinliğine
D) Aylardır kanlarla boyandı deniz
Yıllardır ocaklar kaldı kimsesiz
E) Vatan sevdasıdır, bu söze inan
Hepimizin annesidir bu vatan

41. "tengri teg: tengride: bolmış: türk: bilge: kağan: bu ödge: oturtum:" (Ben Tanrı gibi ve Tanrı'da olmuş Türk Bilge Kağan, bu devirde tahta oturdum.)

Bu parça aşağıdaki yapıtların hangisinden alınmış olabilir?

- A) Dede Korkut Hikâyeleri
B) Nehcû'l-Feradis
C) Atabetü'l-Hakayık
D) Orhun Yazıtları
E) Altun Yaruk

42.

Sanatçı

Eser

I.	Memet Baydur	Midas'ın Kulakları
II.	Güngör Dilmen	Canlı Maymun Lokantası
III.	Adalet Ağaoğlu	Çatıdaki Çatlak
IV.	Turan Oflazoğlu	Elif Ana
V.	Behçet Necatigil	Yıldızlara Bakmak

Yukarıda numaralanmış sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

43. Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi halk şiiri geleneğine ait **değildir**?

- A) Ela gözlerine kurban olduğum
Yüzüne bakmaya doyamadım ben
İbret için gelmiş derler cihana
Noktadır benlerin sayamadım ben
- B) Bülbül daldan dala yapıyor sekiş
O sebepten gülle ediyor çekiş
Aşkın iğnesiyle dikilen dikiş
Kıyamete kadar sökülmez imiş
- C) Bir kapı açıldı, ansızın, baktık
Akşam, kimse benzemez oldu kendine
Kim bilir ne kadar hüzünlü artık
Bir odadan ötekine geçmek bile
- D) Nice sultanları tahttan indirdi
Nicesinin gül benzini soldurdu
Nicelerin gelmez yola gönderdi
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm
- E) İzin ver hey ağam ben de gideyim
Ah çekip de arkam sıra ağlar var
Bakarım bakarım sılam görünmez
Aramızda yıkılası dağlar var

44. Aşağıdaki sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) Rasim Özdenören - Denize Açılan Kapı
- B) Ferit Edgü - Bozgun
- C) Oğuz Atay - Benim Sinemalarım
- D) Bilge Karasu - Troya'da Ölüm Vardı
- E) Nezihe Meriç - Korsan Çıkmazı

45. 1902-1963 yılları arasında yaşayan ----, toplumcu gerçekçi bir sanat anlayışına sahiptir; ayrıca fütürizmin Türk edebiyatındaki en önemli temsilcisidir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Nazım Hikmet
- B) Rıfat Ilgaz
- C) Cemil Meriç
- D) Cahit Külebi
- E) Kemalettin Kamu

46. I. "Ne ölü ne sağ" bir yaşamın kahramanı olan Zebercet, yalnız bir hayat sürmektedir.
- II. Süreyya ile evli olan Suat, kocasının arkadaşı Necip ile gizli bir aşk yaşamaktadır.
- III. Şinasi ve Neriman nişanlıdır ancak Neriman'ın Batılı hayata özenişi, ilişkilerini olumsuz etkilemiştir.
- IV. Dilber adlı bir köle, âşık olduğu adamdan uzaklaştırılmış ve bu kölenin yaşamı Nil Nehri'nde son bulmuştur.

Bu parçada sözü edilen kahramanlarla aşağıdaki romanların hangisi arasında ilişki kurulamaz?

- A) Araba Sevdası
- B) Anayurt Oteli
- C) Eylül
- D) Fatih-Harbiye
- E) Sergüzeşt

47. I. Gözleme, araştırmaya ve çevrenin insan üzerindeki etkisine önem verilmiştir. (realizm)
 II. Dış gerçeklik, buzlu bir camın arkasından seyredilen görüntü gibidir. (sembolizm)
 III. İnsan kapalı bir kutudur, ne olduğunu gösterebilmesi için aklın ve geleneğin etkisinden kurtulmalıdır. (sür-realizm)
 IV. Var oluş, özden önce gelir ve insan her yerde, her şeyden sorumludur. (ekspresyonizm)
 V. Dış dünya ancak edinilen izlenimlerle anlatılır, bunun için anlatılanlar gerçeğin hayalle birleşimidir. (empresyonizm)

Numaralanmış bilgilerden hangisi parantez içindeki edebî akımla uyuşmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

48. Edebiyat öğretmeni, Cumhuriyet Dönemi'nde coşku ve heyecanı dile getiren metinlerle ilgili bilgi verirken bu dönemin şiir topluluk ve anlayışlarını tahtaya yazmış ve her birine örnek şiir okumuştur.

Edebiyat öğretmeni aşağıdaki sanatçılardan hangisinin şiirini okumuş olamaz?

- A) Rıfat Ilgaz
 B) Aşık Veysel
 C) Ziya Osman Saba
 D) Haydan Ergülen
 E) Tahsin Nahit

49. I. "Canlılık, samimiyet ve daima yenilik: Bizi ortak bir eser yazmaya teşvik eden fikirlerimizi bu şekilde izah edebiliriz."
 II. "Şiir yani söz söyleme sanatı için özel bir dil yoktur. Şiir, günlük konuşma dilinin alelâde kelimeleriyle de yazılabilir."
 III. "Anamlı olmak, dilin alışılmış kalıplarına uymak gibi kaygılardan kurtulmak; şiirde hayal gücü ve duyguyu önemsemek tavır olarak benimsenmelidir."
 IV. "Eğitsel işlevle yüklü olan şiirsel söylem, kendi özelliklerini korumakla birlikte politik bir nitelik de kazanır ve böylece şiirin etkilme gücü artar."

Aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisi numaralanmış sözleri söyleyenlerle ilişkili değildir?

- A) Maviciler
 B) Garipçiler
 C) İkinci Yeniciler
 D) Yedi Meşaleciler
 E) Toplumcu Gerçekçiler

50. Aşağıdaki bilgilerden hangisi Halikarnas Balıkcısı'na ait olamaz?

- A) Hayatını Bodrum'daki balıkçıları, süngercileri anlatmaya adanmıştır.
 B) "Ötelerin Çocukları" adlı eseri "Ege Kıyıları'nın Destanı" olarak nitelendirilir.
 C) Renkli ve şiirsel bir üslupla çevre betimlemeleri yapmıştır.
 D) Eserlerinde insanları, iyiler ve kötüler olarak ayırmamış; nesnel değerlendirmiştir.
 E) Eserlerinde Ege ve Akdeniz kültürüne ait mitolojik öğelerden yararlanmıştır.

51. Aşağıdaki eserler türlerine göre ikiye eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) Piyale
- B) Erenlerin Bağından
- C) Siyah İnciler
- D) Tamat
- E) Hayal İçinde

52. I. Girizgâh, kasidelerde şairin kendini tanıttığı bölümün adıdır.
II. Tarikata yeni giren öğrencilere, tarikatın kurallarını öğretmek için söylenen şiirlere "nutuk" denir.
III. Tuyuğ ve şarkı, Türk şairlerin divan edebiyatına kazandırdıkları nazım biçimleridir.
IV. Yiğitlik, kahramanlık, savaş gibi konuların işlendiği koşma nazım türü "koçaklama"dır.
V. Müstezat, uzun dizelerle ziyade adı verilen kısa dizelerden oluşur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

53. I. İlk yerli roman
II. İlk çocuk şiirleri kitabı
III. İlk epik tiyatro
IV. İlk köy şiiri

Yukarıda numaralanmış bilgilerle aşağıdaki eserlerden hangisi arasında ilişki kurulamaz?

- A) Köylü Kızların Şarkısı
- B) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
- C) Keşanlı Ali Destanı
- D) Seyahat Jurnalı
- E) Şermin

54. Aşağıdaki dizelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir tema işlenmiştir?

- A) Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan
- B) Dönülmez akşamın ufkundayız, vakit çok geç
Bu son fasıldır ey ömrüm, nasıl geçersen geç
- C) Ömrünün geçtiği sahilten uzaklaştıkça
Başka bir çerçevedir, gitgide dünya artık
- D) Fâni ömür biter, bir uzun sonbahâr olur
Yaprak, çiçek ve kuş dağılır; târümâr olur
- E) Bin atlı, akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik

55. I. Sokaktaki Adam
II. Küçük Şeyler
III. Hacivat'ın Karısı
IV. Gazoz Ağacı
V. Sahnenin Dışındakiler

Yukarıdaki numaralanmış eserler tür bakımından ikiye eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

56. I. Kemal Tahir'e göre Batı'da roman nasıl halk öykülerinden çıktıysa bizim halk öykülerimiz de ulusçu romana kaynaklık edecektir.
II. İlk eserlerinde ekmeği ve emeği ana konu olarak işleyen Orhan Kemal, son eserlerinde aşk temasını ön plana almıştır.
III. Yaşar Kemal, pastoral şiiri andıran romanlarında masallardan, destanlardan ve doğa betimlemelerinden büyük ölçüde yararlanmıştır.
IV. Necati Cumalı'nın roman konularının odak noktasını Urla ve çevresinde geçen çocukluk anıları oluşturur.
V. Samim Kocagöz; öykücülükle romancılığı bir arada yürüttüğü "Tütün Zamanı"nda sevgi, dostluk, tutku, korku, boyun eğme, başkaldırı gibi konuları işler.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

1. Bu testte Coğrafya-1 ile ilgili 24 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.
3. Bu testteki süreniz 35 dakikadır.

1. Toplumlara ait olan ve onların yaşam tarzı haline gelen bu değerlerin hepsine kültür denir. Dünya üzerinde farklı kültür bölgeleri ve özellikleri vardır.

Son yıllarda kültürlerarası etkileşimin hızlı yaşanmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim değişikliği
- B) Ulaşım ve iletişim araçlarının gelişmesi
- C) Doğal çevre
- D) Coğrafi faktörler
- E) Görüş ayrılığı

2. Kır yerleşmeleri geçimlerini tarımsal faaliyetlerle sağlayan insanların oluşturduğu yerleşmelerdir. Kır yerleşmeleri genel olarak az nüfusludur.

Buna göre aşağıdaki yerleşmelerden hangisi köyaltı yerleşmelerine örnek oluşturmaz?

- A) Mahalle
- B) Divan
- C) Yayla
- D) Ağıl
- E) Kasaba

3. Türk kültüründe göçebe ve yerleşik hayata dair unsurlar farklılık gösterir. Göktürkler'de taşınabilir sanat eserlerine yer verilirken, Uygurlar'da kalıcı mimari eserler ön plandadır.

Bu duruma neden olan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat tarzı
- B) Yaşanan iklim
- C) Din ve inançlar
- D) Yaşam tarzı
- E) Doğal çevre

4. Aşağıdaki ovalardan hangisi tarıma uygun araziler olup, sanayinin geliştiği bölgelerden değildir?

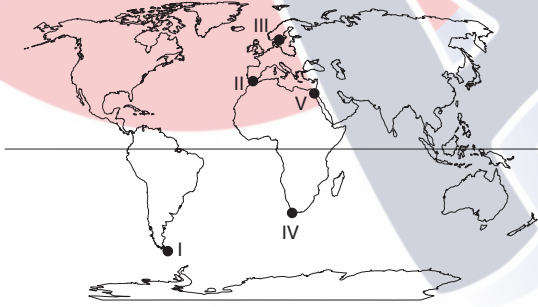
- A) Dilovası
- B) Çayırova
- C) Bafra Ovası
- D) Iğdır Ovası
- E) Çukurova

5. – Sanayi tesislerinin bazılarının kurulmasında ham maddeye yakınlık bazılarında enerji kaynağına bazılarında ise pazara yakınlık ve ulaşım önemli rol oynamıştır.
- Ham maddesi tarıma dayanan sanayi kollarının üretimi iklime bağlı yıldan yıla dalgalanmalar gösterirken, diğer sanayi kollarında önemli dalgalanmalar görülmez.

Bu hususlar dikkate alındığında, sırasıyla aşağıdaki bölgelerin hangisinde sanayi en fazla gelişmiştir?

- A) Marmara – Karadeniz
B) Ege – Akdeniz
C) Marmara – Ege
D) Karadeniz – Akdeniz
E) İç Anadolu – Akdeniz

6.

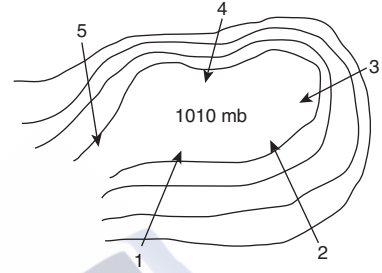

Yukarıdaki haritada uluslararası deniz taşımacılığında kullanılan bazı geçit noktaları gösterilmiştir.

Stratejik önemi yüksek ve deniz taşımacılığının %80'inin gerçekleştiği geçiş noktası hangisidir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve IV
D) II ve V
E) II ve III

7.

Rüzgar yüksek basınç alanlarından alçak basınç alanlarına doğru hareket eden yatay yöndeki hava hareketidir. Rüzgarın şiddeti üzerinde basınç farkı ve basınç merkezleri arasındaki uzaklık etkili olan en önemli iki faktördür.

Yukarıdaki şekilde basınç merkezleri arasındaki mesafe göz önüne alındığında hangi doğrultuda esen rüzgarın şiddeti daha fazladır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

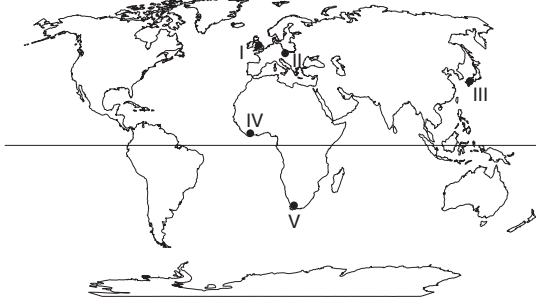
8. **Horst ve Grabenin yaygın olduğu bir yörede;**

- I. Taş kömürü yataklarına
II. Kaplıca ve ılıcalara
III. Masif alanlara
IV. Depremlere
V. Kırık hatlara

özelliklerinden hangilerine yaygın olarak rastlanır?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) II, IV ve V E) III ve V

9.

Yukarıdaki işaretli ülkelerden hangisinde çıkarılan madenler ülkede sanayinin gelişmesini çok etkilememiştir?

- A) Yalnız II B) Yalnız I C) I ve II
D) IV ve V E) I, II ve V

10. Okyanus ve deniz kıyılarında dalgalar, akıntılar ve gelgit, bitki örtüsünden yoksun alanlarda rüzgarlar, kutuplarda ve yükseltisi fazla olan yerlerde buzullar, karstik arazilerde yer altı suları daha fazla etkili olan dış kuvvetlerdir.

Dış kuvvetlerin bölgelere göre farklılık göstermesinde etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer şekilleri
B) Toprak yapısı
C) İklim
D) Kara ve denizlerin dağılışı
E) Çözülme

11. Ulaşım mal ve hizmetleri, ulaşım araçları ile ülke içinde veya ülkeler arası taşıma işlemidir. Ulaşım sistemleri gelişmişlik ile bağlantılıdır.

Buna göre aşağıdaki bölgelerin hangisinde ulaşım gelişmemiştir?

- A) Batı Avrupa
B) ABD'nin doğusu
C) Güneydoğu Asya
D) Güney Amerika'nın batısı
E) Güney Afrika

12. Sanayi Devrimi'nden sonra, özellikle fosil yakıtların kullanılması, ormanların tahrip edilmesi ve sanayileşmenin hızlanmasıyla atmosfere salınan sera gazlarının atmosferdeki birikimleri de artmıştır. Bu hızlı artışa bağlı olarak, şehirleşmenin de katkısıyla sera etkisinin kuvvetlenmesi sonucunda, yeryüzünde ve atmosferdeki sıcaklık artışına küresel ısınma denir. Küresel ısınma iklim şartlarını etkilemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma bağlı olarak meydana gelmesi beklenen sorunlardan biri değildir?

- A) Atmosferdeki gaz dengesinin bozulması
B) Kuraklığın geniş alanlara yayılması
C) Olağanüstü hava olaylarının artması
D) Tektonik hareketliliğin artması
E) Denizlerdeki canlı çeşitliliğinin azalması

13. Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda tarımda makine kullanımı az iken düz alanlarda ise makine kullanımı fazladır.

Aşağıdaki illerin hangisinde yer şekillerinden dolayı makineli tarım yapılamaz?

- A) Yozgat B) Samsun C) Adana
D) Artvin E) Tokat

14. Türkiye'de potansiyel yüksek olmasına rağmen balıkçılık gelişmemiştir.

Buna göre ülkemizde balıkçılığın gelişmemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

- A) Depolama sorunları
B) Kaçak avlanma
C) İklim
D) Deniz kirliliği
E) Açık deniz balıkçılığının yapılmaması

15. Aşağıdaki Türkiye haritasında sanayinin gelişme göstermediği alanların dağılışı gösterilmiştir.

Bu alanlarda sanayinin gelişmemesindeki en önemli etmen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İş gücü azlığı
B) Yer altı kaynaklarının azlığı
C) Yer şekillerinin engebeliliği
D) İklim
E) Sermaye azlığı

16. Rusya'dan Türkiye'ye doğal gaz nakletmek için Karadeniz geçişli büyük bir boru hattıdır. Türkiye'nin üçüncü ülkelerle enerji anlaşmaları yapmasına engel olmak amacıyla gerçekleştirilen proje adıyla bilinmektedir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki projelerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bakü - Tiflis - Ceyhan
B) Yumurtalık
C) TANAP
D) Tengiz - Navorossisk
E) Mavi Akım (Blue Stream)

17. Yirminci yüzyılın ortalarına kadar ülkeler, nüfusun sayısal olarak fazlalığını güçlü olmak için gerekli ve yeterli bir faktör olarak görüyorlardı. Ancak günümüzde nüfusun sayısal fazlalığından çok, nitelikleri üzerinde durulmaktadır. Nüfus miktarı ve özellikleri ile ülkelerin kalkınması arasında ilişki kurulmaktadır. Günümüzde ülkeler aşırı nüfus artışının sorun yaratması ve buna karşı önlem alınması gerektiğinden çeşitli nüfus politikaları uygulanmaktadır. Bir yandan aşırı nüfus artışı çeşitli sorunlara yol açarken diğer taraftan da nüfusun çok az artması veya eksilmesi de ülkelerin varlığını ve geleceğini tehdit etmektedir.

Yukarıdaki paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nüfus miktarı ve kalkınma arasında ilişki vardır.
 B) Nüfusun artmasının da, azalmasının da çeşitli riskleri vardır.
 C) Nüfus politikaları nüfusun aşırı azalmasından yapılmaktadır.
 D) Günümüzde nüfusun sayısal fazlalığına pek önem verilmemektedir.
 E) Nüfusun çok az artması ülkelerin geleceğini tehdit etmektedir.

18. I. ve II. Dünya Savaşları yeryüzünde çok büyük zararlara neden olmuştur. Bu tür savaşların yaşanmaması için başta Birleşmiş Milletler olmak üzere dünya üzerinde çeşitli örgütler kurulmuştur. Bu örgütlerden bazıları küresel bazıları ise bölgesel etkiye sahiptir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi küresel örgütlerden biri değildir?

- A) İslam Konferansı Örgütü
 B) IMF
 C) Avrupa Birliği
 D) Dünya Bankası
 E) NATO

19. • Masif arazinin yeniden yükselmesiyle dağlar oluşmuştur.
 • Soğuk iklim bölgesinde olmasına rağmen Gulf stream sıcak okyanus akıntısının etkisiyle iklimi ılımanlaşmış olan
 • Fiyort kıyılarına sahip ve balık üretiminde dünyada önemli yeri olan

ülke aşağıdakilerden hangisidir?

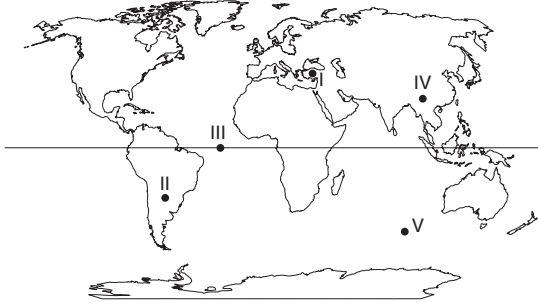
- A) İsveç B) Danimarka C) Belçika
 D) Finlandiya E) Norveç

20. Sıcaklık arttıkça havanın taşıyabileceği su buharı miktarı artar.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Hava bulutsuz iken günlük sıcaklık farkının fazla olması
 B) Havanın nemli olduğu yerde bitki örtüsünün gür olması
 C) Gündüz, sis yoğunluğunun geceden fazla olması
 D) Orta kuşakta karaların batı kıyılarında yağışların fazla olması
 E) Isı kaybının fazla olduğu kış gecelerinde don olayının görülmesi

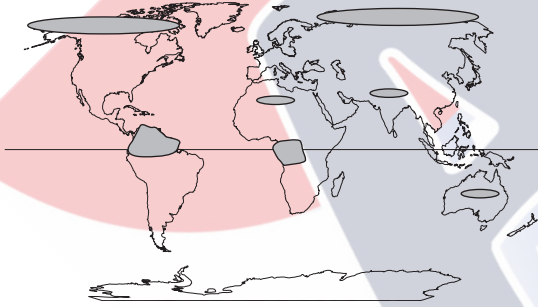
21.

Yukarıdaki haritada işaretli noktaların hangisinde sima katmanı daha kalındır?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) IV ve V E) I ve IV

22.

Yukarıdaki haritada taralı alanlarda nüfusun seyrek olmasında etkili olan etmen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denizellik
B) Yer altı kaynakları
C) İklim özellikleri
D) Sanayi
E) Toprak verimliliği

23.

Bilimsel ve görsel açıdan az bulunan, dünya çapında değeri olan doğal oluşumlar ve nesli tükenmek üzere olan hayvan ve bitki türlerinin bulunduğu yerlere doğal miras alanları denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi doğal miras alanlarından biri değildir?

- A) Yellowstone Milli Parkı
B) Galapagos Adası
C) Tac Mahal
D) İguaçu Çağlayanı
E) Kusturi Nehri

24.

Dünya nüfusunun çok hızlı artması ve teknolojinin gelişmesine bağlı olarak önceleri fark edilmeyen ve kullanılmayan birçok doğal kaynak zamanla keşfedilerek kullanılmaya başlanmıştır. Bunun sonucunda insanlar bundan olumlu, doğal çevre olumsuz etkilenmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin çevre üzerinde olumsuz etkisi yoktur?

- A) Ulaşımın kolaylaşması
B) Ormanların yerleşmeye açılması
C) Sanayileşmenin artması
D) Alternatif enerji kaynaklarının kullanılması
E) Fosil yakıt kullanımı